

Ahmet Faruk ÇEÇEN

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Görevlisi

Algı kavramının ve onun yansımalarının ekonomik, sosyolojik ve politik açıdan çok büyük tesirleri vardır. Bir ülkeye gelen turist sayısından, o ülkede üretilen bir ürüne bakış açısına kadar birçok farklı alandaki dinamik, söz konusu ülkenin, farklı uluslardan insanların gözündeki algısına göre şekillenir. Algı ve algıyı şekillendirmenin ne kadar önemli olduğunun en belirgin kanıtı da, [Türkiye](#) 'nin [Avrupa](#) kamuoyunca sevilmediği iddiasının [Avrupa](#) lı politikacıların müzakere masasında

[Türkiye](#)

'nin isteklerini reddetmek için kullanmasıdır. Bu noktadan hareketle, “algı yönetiminin” ya da bu kavramın farklı ulusların halklarını kapsayan boyutu olarak adlandırılan “kamu diplomasisinin”, bir ülkenin kısa ve uzun vadeli çıkarları için ne kadar değerli olduğu gözlemlenebilir.

Bu kadar değerli bir alanın yönetimi kuşkusuz çok önemlidir. Algılama yönetimi kavramı, [Soğuk Savaş](#)

döneminde propagandaya koşut bir kavramlaştırma olarak karşımıza çıkar. Sovyetlerin dağılmasından bir yıl önce, savaş ihtimalinin büyük oranda ortadan kalkmasıyla, Nye tarafından klasik diplomasi uygulamalarını eleştiren

[yumuşak güç](#)

kavramı(kamu diplomasisi) ortaya konur.

[Soğuk Savaş](#)

'in bitimiyle, bu güçlü dönüşümü perçinleyen adım atılır ve iki kutuplu dünyadan merkezi yönetimin güçlendiği bir dünyaya geçiş gerçekleşir. Böylece, ideolojik bölünmelerden kaynaklanan korkular, büyük oranda ortadan kalktığından, herhangi bir ulusun başka bir ulus üzerinde olumlu bir algı yaratma yöntemi olarak

Algı Değişiminde Kamu Diplomasisi ve Diğer Parametreler

Ahmet Faruk ÇEÇEN tarafından yazıldı.

Cuma, 08 Mart 2013 15:38 - Son Güncelleme Cuma, 08 Mart 2013 15:42

[güvenlik](#)

kaynaklı korkulardan ziyade, olumsal bilgilendirmelerden hareket edilmektedir. Algı yönetiminin kurgulayıcısı olan ülkenin özelliklerine göre şekillenmiş ancak aynı zamansa hedef kültürün temel öğelerini de göz ardı etmeyerek hedeflenen halkı manipülatörün istekleri doğrultusunda yönlendirebilecek olan bilgilendirme, günümüz uluslararası arenanın en etkili iletişim yöntemidir.

Bu iletişim yöntemini daha net ortaya koyabilmek için, klasik diplomasiden farklı olduğunu ve birbirlerini etkileyen yanlarını da belirtmekte fayda var. Öncelikle uygulanan politikalar birebir ülke algısının şekillenmesinde etkilidir ve [kamu diplomasisi](#) uygulanan politikalara ve amaçlara göre şekillendirilmelidir. Örneğin vizelerin kaldırılması klasik diplomasinin bir aracıdır... Ancak vizelerin kaldırılması, ülkeler arasında çeşitli alanlar oluşturacak ortak programların ve

[sivil](#)

toplum diyalogunun gelişmesini sağlayacaktır. Dolayısıyla kısmen de olsa,

[kamu](#)

diplomasisinin, ülkeler arasında geleneksel diplomasi yöntemleri sonucunda geliştirilen ilişkileri kullandığı söylenebilir. (Erzen, 2012: 101)

Devlet destekli olsun ya da olmasın, halklardan halklara ve [sivil](#) toplum kuruluşları arasında kültür, sanat, siyaset, [ekonomi](#) gibi

unsurlar ile yürütülen

[kamu diplomasisi](#)

uygulamalarının, başarılı olması için ilk parametre ülkelerin küresel ve bölgesel politikalarına uygun, uzun vadeli planlanan programlar olması gerekliliğidir. İkinci parametre,

[kamu diplomasisi](#)

ile üretilen politikaların sonuç alıcı olabilmesi için, bir başka önemli gereklilik de, bu politikaları üreten ülkenin

[insan hakları](#)

[ekonomi](#)

k özgürlük ve düşünce özgürlüğü gibi kavramları ülke içinde büyük oranda çözmüş veya çözmeye yolunda adımlar atıyor olmasıdır.

Bu noktada [Türkiye](#) özelinde değerlendirmemiz gereken parametre ise, özellikle [Türkiye](#) nezdinde,

[kamu](#)

diplomasisinin yöneldiği/hedeflediği algı potansiyelinin lokalizasyonu konusundaki handikaptır.

[Türkiye](#)

, Batılı ve Doğulu kimlik arasında sürekli gelgitler yaşayan bir ülkedir ve bu çelişkili kimliğe

Algı Değişiminde Kamu Diplomasisi ve Diğer Parametreler

Ahmet Faruk ÇEÇEN tarafından yazıldı.

Cuma, 08 Mart 2013 15:38 - Son Güncelleme Cuma, 08 Mart 2013 15:42

---

dayanan

[kamu diplomasisi](#)

faaliyeti de son derece incelikli bir

[yönetim](#)

anlayışını önelemektedir. Bu incelik gereksinimi,

[Türkiye](#)

'nin kamu

[yönetim](#)

i bağlamındaki stratejiler üretirken, ya net biçimde tamamen Doğu'ya ya da tamamen Batı'ya kayması, dolayısıyla çok yönlülük anlamında başarılı bir

[stratejik](#)

[yönetim](#)

süreci ortaya koyamaması eleştirileriyle ön plana çıkmaktadır.

[Türkiye](#) Algısını Nasıl Yönetiyor ya da Yönetemiyor?

Simon Anholt'un [Türkiye](#) ile ilgili söylediği sözler [Türkiye](#) 'nin algısını nasıl yönettiği ya da yönetemediği konusuna açıklık getirmek açısından önemlidir: "Eğer bir ülke kendi algısını ve itibarını yönetmezse, itibarı kendi doğal ritmiyle ilerlemekte, başkaları tarafından yönetilir hale gelmektedir." (SANBERK, ALTINAY, «

[Kamu diplomasisi](#)

ve yumusak güç », Sabah, 8 Ocak 2008 Bkz. arsiv.sabah.com.tr/2008/01/08/haber (erişim 25 Aralık 2012)

Sancılı bir demokratik dönüşüm süreci sonucunda ortaya çıkan ve bu süreçte, Osmanlı mantalitesi ve Osmanlı'nın eskiden hâkim olduğu topraklardaki halklardan uzaklaşan [Türkiye](#) Cumhuriyeti, hep korumacı ve reaktif bir

[dış politika](#)

izlemiştir. Bu politikalara bir de, ülke içi sert uygulamalar eşlik etmiştir. Örneğin, Kürt sorunu ile ilgili uygulanan politikalar,

[Türkiye](#)

'nin, uluslararası arenada "insan

[hakları](#)

ihlalcisi" gibi tanımlamalara muhatap olmasına neden olurken, ülkedeki aydınların düşündüklerini açıkladıkları için hapsedilmesi de, "ifade özgürlüğü" alanındaki eleştirileri beraberinde getirmektedir.

Tüm bunlar göz önüne alındığında, demokratik ve ekonomik ilk ciddi dönüşümün Neo-liberalizm

Algı Değişiminde Kamu Diplomasisi ve Diğer Parametreler

Ahmet Faruk ÇEÇEN tarafından yazıldı.

Cuma, 08 Mart 2013 15:38 - Son Güncelleme Cuma, 08 Mart 2013 15:42

---

kavramı ile dışa dönük politikaların üretildiği Özal döneminde başladığı söylenebilir. Bu değişimin ilerleyen dönemdeki etkileri ve şu anki durumu hakkında Wally Olins şunları söylemektedir: “Sadece yirmi yıl önceki

[Türkiye](#)

hakkında bile konuşuyor olsaydık, çok farklı unsurlardan bahsediyor olurduk. Şu anda istikrarlı, askeri gücü eskisi kadar ön planda olmayan ve İslami açıdan ılımlı bir ülke görüyoruz. En önemlisi de ekonomik açıdan son derece başarılı. Tüm bu nedenlerle, yirmi yıl önceki

[Türkiye](#)

'nin algısı ile şimdiki

[Türkiye](#)

'nin yarattığı algı çok farklı ve bu algı sürekli değişmeye devam ediyor.” (Olins, 2012)

Nasıl AK Parti, Ecevit hükümeti döneminde görev alan Kemal Derviş'in ekonomik modelini büyük oranda kullanarak belli bir başarı sağladıysa, yine Ecevit hükümeti Dış İşleri Bakanı olan İsmail Cem'in politikalarının da, büyük oranda AK Parti hükümeti tarafından kullanıldığını söylemeliyiz. Yani, Davutoğlu'nun, “evi camdan olanın dışarıdakiler tarafından taşlanacağı prensibi” ile [kamu](#) diplomasisinin önce içeride sonra dışarıda başarı prensibi arasında bir örtüşme olduğu belirtilmelidir. Ak Parti döneminde demokratik bir dönüşüm geçiren

[Türkiye](#)

aynı zamanda özellikle bölgesinde proaktif bir politika izlemektedir. Bölgesel güç olmanın dışında küresel bir güç olma hedefini ortaya konan politikalar ve söylemler üzerinden okumak mümkündür. Bu politikalar ve söylemler üzerinden bir algı değişimi isteği, ve bu politikaların gerçekleştirilebilmesi için algının değişmesi gerekliliği ortadadır.

□ Sonuç olarak...

Algıların yönetilmesinde uluslararası mecrada öne çıkan kavram olan [kamu diplomasisi](#) ilk önce ülkede uygulanan demokrasinin sağlamlığına,

[insan](#)

haklarına ve ifade özgürlüğüne dayanır.

[Türkiye](#)

'nin Özal döneminden başlayarak şu ana kadar gelen süreçte daha demokratik bir ülke olduğu kabul edilebilir bir gerçektir.

[Kamu](#)

diplomasisinin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için bir başka parametre ise ülkenin

[dış politika](#)

vizyonu ile uyumu ve uzun soluklu olmasıdır. Özellikle İsmail Cem ile başlayan ve AK parti döneminde doruğa ulaşan proaktif politikalar,

[Türkiye](#)

'nin küresel ve bölgesel bir güç olarak bağımsız politikalar üretebilen bir ülke haline

Algı Değişiminde Kamu Diplomasisi ve Diğer Parametreler

Ahmet Faruk ÇEÇEN tarafından yazıldı.

Cuma, 08 Mart 2013 15:38 - Son Güncelleme Cuma, 08 Mart 2013 15:42

---

dönüştüğünü gösterir.

[Kamu diplomasisi](#) uygulaması olarak örnek vermek gerekirse; özellikle [Orta Doğu](#) 'da üretilen politikaların başarılı olması ve

[Türkiye](#)

'nin algısının giderek olumlu bir hale gelmesinde, klasik diplomasi adımları kadar

[sivil](#)

toplum örgütleri, bireysel ilişkiler ve kültürel boyutta özellikle dizi yayıncılığı gibi öğelerin başarılı bir şekilde kurgulanmasının sonucudur. Ancak, bu çalışmaların bir bütün olarak uygulanamadığı

[Avrupa](#)

ve

[ABD](#)

örneklerinde, siyasi elitler ve kanaat önderlerinin üzerinde olumlu bir algı yaratmayı başaran

[Türkiye](#)

'nin çabaları, bu ulusların hakları üzerinde çok etkili olamamıştır. Yani bir kez daha Doğu-Batı ikilemi arasında bir denge değil savrulma hali söz konusudur.

Bu noktada, Olins(2012), demokratik ve ekonomik anlamda değişimimizi kutlarken, bu dönüşümü Batı'ya tam olarak yansıtamadığımız için [Türkiye](#) 'yi yerer. Siyasi elitler ve kanaat önderlerinin görüşlerinin toplumu belli sürede belli oranda dönüştüreceği tahmin edilebilir bir gerçektir. Batıya yönelik olumlu sonuçlar doğuracak bir kamu yönetimi faaliyetinin anahtarı ise, yukarıda bahsettiğimiz gibi, bu politikaları üreten ülkenin

[insan hakları](#)

, ekonomik özgürlük ve düşünce özgürlüğü gibi kavramları ülke içinde büyük oranda çözmüş veya çözme yolunda adımlar atıyor olmasıdır.

Aksi bir yönelim, kamu diplomasi bağlamında Batılı kamuoyuna yönelen çabaları yerle bir etmeye muktedir sonuçlar üretebilir. Dolayısıyla, Batıya yönelik bir algı yönetimi politikasında, algı değişiminin lokomotifleri olarak gösterilen bireysel ilişkiler ve [sivil](#) toplum örgütlerinin faaliyetlerinin geliştirilmesi zaruridir. Bununla birlikte

[kamu](#)

diplomasisinin uzun dönemli politikalarla birlikte uygulanma prensibinden ötürü

[Türkiye](#)

, kamu diplomatik algısını yönetebilmek için, ne tür bir ülke olmak istediğini daha net belirlemelidir.

[Amerika](#)

ve Rusya gibi dominant güçler, daha çok maddi ve askeri güçleri ile kitleleri manipüle ederek ve [güvenlik](#)

kaygısından hareketle yönlendirmektedir.

Algı Değişiminde Kamu Diplomasisi ve Diğer Parametreler

Ahmet Faruk ÇEÇEN tarafından yazıldı.

Cuma, 08 Mart 2013 15:38 - Son Güncelleme Cuma, 08 Mart 2013 15:42

Türkiye

'nin ise hiçbir zaman, bu iki süper gücün imkânlarına sahip olamayacağı tahmin edilebilir bir gerçek olduğundan, Batılı kamuoyuna yönelik olarak da, barış söylemi üzerinden proaktif bir politika uygulayan, dünyada

düşünce kuruluşları

ve

sivil

toplum örgütleri ile farklı halkların uluslarına seslenebilen ve kendi kültürünü, sporunu bir tanıtım aracı olarak kullanabilen bir ülke profili çizmesi, olumlu algının oluşumu için iyi bir adım olacaktır.

KAYNAKÇA

Erzen, Meltem Ü: “**Kamu Diplomasisi**”, Derin yayınları, İstanbul, (2012)

Olins Wally: “All World 's eye on Turkey” <http://www.brandisyou.com/?p=938&lang=en> , (2012)

(Sanberk Özdem, Altınay Hakan , « Kamu diplomasisi ve yumusak güç », Sabah, 8 Ocak 2008 Bkz. arsiv.sabah.com.tr/2008/01/08/haber (erişim 25 Aralık 2012)